

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

заможляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Марія ЧУМАРНА

БУКВАРИКОВА СВІТЛИЦЯ

МАЛА Й ВЕЛИКА УКРАЇНА

ТЕРНОПІЛЬ
"НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН"

ББК 84(4Укр)-5
УДК 82-1(477)
Ч-90

Ч90 **Чумарна М. І.**
Букварикова світлиця: Мала й велика Україна. Читанка для молодших школярів. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. — 176 с.

ISBN 978-966-10-2450-1

Ця книжечка послідовно, крок за кроком, вводить дитину в барвистий світ її образів: від пізнання себе, свого найближчого оточення, сім'ї і родини, до якнайширшого розгляду тих понять, які ми означаємо словом "Україна". Книжка навчає дитину простими доступними віршами засвоювати просторові уявлення, вивчати довоколишній світ на дотик і на смак, у пісенно-ігровій формі вживатися у світ казки, самій творити власні вірші й казки. Вона допомагає дитині концентрувати увагу на побаченому, почутому, вслухатися у відтінки рідного слова, шляхом звуконаслідування і словотворення розширювати понятійне коло, розвивати логічне мислення, увагу. Книжка наочно ілюструє синергетичну модель виховання дитини, що базується на тисячолітньому досвіді української етнопедагогіки.

Для широкого кола маленьких читачів дошкільного і молодшого шкільного віку.

УДК 82-1(477)
ББК 84(4Укр)-5

Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.

ISBN 978-966-10-2450-1

© Чумарна М. І., 2012
© Навчальна книга – Богдан, 2012

ДОБРОГО РАНКУ!

СОНЕЧКО ЗБУДИЛОСЬ

Сонечко збудилось,
Промінцями вмилось,
Посміхнулось пташці,
Зайчику й ромашці.

І мене збудило,
В личенько пригріло:
«Час уже вставати!»—
Засміялось мило.

І я відкриваю очка, примружено намагаюся дивитися на сонечко. Яке тепло іде від кожного його промінчика! Навіть вазонкові квіти на віконечку розтулили сонні пелюсточки.

І Я?

І я очка протираю,
Я до сонечка моргаю:
Ти світи ясненько,
Сонце золотеньке!

Бо коли ти світиш —
Раді тобі діти,
З ліжечка стрибають,
Личка умивають!

ЗАГАДКА

- ✿ Сімсот солов'ят на одній подушці сплять.
(Соняшник)

ВІРШІ-КМІТЛИВЧИКИ

Соловейкова сім'я

П'ять веселих солов'ят
у гніздечку тихо сплять,
а дванадцять солов'яток
будять хлопців і дівчаток.
А як мама-солов'їха
заспіває всім на втіху,—
скільки срібних голосочків
обізветься у лісочку?

Рибалки

Киця-миця і синиця
наловили риби в річці:
в киці-миці — сім рибин,
а в синиці — лящ один.
Довго так рибалкували,
ще по два лящі впіймали.
Треба юшку готувати,
стали рибку рахувати:
Три лящі несе синичка,
П'ять рибинок — киця-мичка.

Юшка весело кипіла,
та синичка не втерпіла:
— Скільки рибок ми зварили?
Ну, а скільки наловили?
— Всіх зварили! — каже киця.
Та не вірять їй синиця!

А ти віриш киці?
Поглянь на малюнок і допоможи синичці з'ясувати,
скільки рибок зварилося в ющі.

Поглянь на глобус або на карту нашої планети. Знайди нашу столицю — місто Київ. Як багато друзів живе довкола! В кожного з них — своя мова і свої звичаї. Але всі вони, як і ми, українці, люблять рідну Землю.

І не тільки люди люблять нашу планету. На Землі живе багато різних царств природи — царство звірів, царство рослин, комах, риб. Для всіх них Земля є рідним домом, в якому своїми маленькими діточками опікуються мами і татки.

І нехай кожна дитина полюбить усіх дитяток Землі!

МАТІНКА СВІТУ

Спитало джмелятко у мами-джмелихи:
— Ти, мамо-джмелихо, маленька,—
А світ понад нами — безмежно великий:
Чи є в нього лагідна ненька?

Чи є хтось ласкавий, дбайливий і добрий,
Хто зіронькам стелить перинку,
Чи є хтось у ньому високий, хоробрий,
Хто зверху погладить хмаринку?

Хто сонечко будить раненько до сходу,
Росицею квіти купає,
Хто всіх захищає у стужу й негоду,
Хто всіх у цім світі нас знає?

Питала джмелиха у рожі, в ромашки,
Питала ромашка у вітру,
А вітер — у хмарки, а хмарка — у пташки:
— Де матінка нашого світу?

А матінка світу сміялась щасливо
Очима джмелихи і рожі,
Бо кожен із нас — її радісне диво,
Хоч всі ми у світі несхожі...

Питала дитина у мами і тата:
— Чи в сонечка є своя хатка?
Чи ввечері може воно притулитись
До лагідних мами і татка?

І хто в нього тато? Хто сонце навчає,
Хто будить його пораненьку?
Хто в небі високім весь світ звеселяє —
Пташок і траву зелененьку?

Хто землю засіяв ясними квітками,
Водою наповнює ріки?
Хто дощиком сіє, сніжком посипає —
Він, певно, безмірно великий?

І хто його бачив? І як він говорить?

Питала дитина у світу...

ЗМІСТ

Доброго ранку!	3
Сонечко збудилось.	4
І я?	4
Усміхнені личенька	5
Водичка-росичка	7
Прислів'я	8
Ранок	8
Загадка	10
Скоромовка	10
Це я!	11
Я — веселий хлопчик	12
А я — дівчинка маленька.	12
Очі, вуха, носик	14
Загадки	15
Десять пальчиків	16
Пальчикова сім'я	17
Моє ім'я	18
Скоромовки	18
Я!	19
Ти велика чи мала?	20
Вліво — вправо	21
Вгору — вниз	22
Високо — низько	23
Довге і коротке	24
Далеко — близько	24
Прислів'я	25
Рідне-рідне	26
А чи знаєш ти?	26
Прислів'я	26
Я творю світ	27
Зернятко	28
А чи знаєш ти?	29
Загадка	29
Вірш-кмітливчик	29
Мої квіти в садочку.	30
Скоромовка	32
Складаємо слова	32
Будь ласка!	33
Дві мами	33
Моя сім'я — дерево любові	35
Моє сонечко — матуся	36
Найдорожче слово	36

А мій тато	37
Хто що любить	38
А я?	39
Посаджу я з дідом грушку	40
Мама вишила сорочку	41
Хто я для світу?	43
Я майструю годівничку	44
Загадки	46
Будем котика учити	47
Я расту	48
Розгадай мою загадку!	49
Я здогадалась сама	49
Пішов котик на торжок	51
Друзі	52
Прислів'я	53
Загадки	54
Скормовки	54
Мова	54
Моя школа	57
Доброго ранку!	58
Я іду до школи	59
Колом сонечко іде	60
Віночок-дзвіночок	61
Хто сьогодні народився?	62
З днем народження вітаю	63
Друг	63
Усмішка	65
Хто сьогодні зірка в класі?	66
Прислів'я	67
Хто у світі найсильніший	67
Гармонія	68
Яка у нас погода?	69
Прислів'я	71
Загадка	71
Чого навчаюсь я у школі?	71
Числа і цифри	73
Найважливіше число	74
Пара	75
Троє	76
Вірші-кмітливічки	77
Мало чи багато?	78
Чого на світі не буває?	80
Звуки і слова	81
Божа квітка	82

А чи знаєш ти?	83
Прислів'я	83
Загадка	83
Нотна абетка	85
До ре мі фа соль ля сі до	86
А чи знаєш ти?	87
Ранок	87
День	87
Вечір	88
Сопілка	88
Танок	89
Загадки для принца	90
Прислів'я	91
Загадка	91
Скоромовка	91
Весь світ — загадка	91
Загадки	93
Народився двічі	94
Хто, хто?	94
Хто приносить нам весну	95
Загадаю вам загадку	95
Горобчик у школі	95
Коли сонечко спить	96
Який птах?	96
Загадка	97
Вірші-кмітливічки	97
Прислів'я	99
День за днем. Мій календарик	104
Сьогодні понеділок	104
Казка про дні тижня	105
Вірші-задачі	106
Пори року	107
Чарівне дерево	108
Від весни до літа	109
Весна-веснівочка	110
Сонечко	110
Закличка до весни	111
Загадка	111
Березень	111
Весна	112
Квітень	113
Вербна неділя	113

Мала й велика Україна

А чи знаєш ти	114
Великдень	114
Писанка	116
Ми водили гаївочку	116
Травень	118
З роси і води	118
Чи знаєш ти	119
Дощик	119
Пісенька дня	120
Літо	121
Ми варили борщик	121
Скоромовки	122
Влітку	122
Колише день травинку	122
Чи знаєш ти	123
Зацвітає верес	123
Осінь	124
Не спить жоржина	124
Загадки	125
Зима	125
Микола	126
Коляда	126
Чи знаєш ти	127
Різдвяне віншування	127
Народився рік новий	128
Три брати	129
Ведмежа хатка	129
Нагорода від сніговичка	130
Скоромовки	130
Загадки	130
Мої казки	131
Рукавичка	132
Мала-невеличка	133
Колобок	134
Солом'яний бичок	135
Ріпка	135
Яйце-райце	136
Прислів'я	137
Королева всіх бажань	137
Шубу горлиця пошила	138
В нашім краї	139
Прислів'я	140

Мій край — Україна

Горобчик розуму навчався	140
Я та я!	141
Про вітра, дощика і сонце	141
Вірш-кмітливчик	142
Ох	143
Вірші-безкінечники	143
Мамине гніздо	144
Байка	145
Я малюю світ	147
Світ — моє диво	148
А у нашому дворі	148
Лічилка	149
Загадки	150
Півень голос подає	150
День і ніч	151
Розгадай мою загадку!	152
Наші дерева	152
А чи знаєш ти?	153
Сонко і Дрімота	154
Загадка	155
Рідна земля	155
Акровірш	156
Дерево мови	157
Всесвіт у слові	158
Слова	159
Загадка	159
Прислів'я	160
Звертання	160
Чарівні слова	161
Що з чого росте	161
Мій край — Україна	163
Народ	164
Велика і мала	164
Україна	165
Велике дитятко	166
Що у світі найцінніше?	167
Загадка	167
Земля — наш дім	167
Матінка світу	169

“КНИГА ПОШТОЮ” А/С 529

м. Тернопіль, 46008

т. (0352) 287489, 511141

(067) 3501870, (066) 7271762

mail@bohdan-books.com

Навчальне видання

Марія ЧУМАРНА

БУКВАРИКОВА СВІТЛИЦЯ:

Мала й велика Україна

Читанка для молодших школярів

Головний редактор *Богдан Будний*

Художник *Віра Чипурко*

Редактор *Ірина Дем'янова*

Обкладинка *Віри Чипурко, Володимира Басалиги*

Верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 10.08.2012. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 14,3. Умовн. фарб.-відб. 14,3.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

E-mail: *office@bohdan-books.com*

www.bohdan-books.com

ISBN 9789661024501

9 | 789661 | 024501 |